

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE MESTA TISOVEC

o chove a držaní zvierat

Mestské zastupiteľstvo v Tisovci v zmysle § 6 a § 11 ods.4 písm. g) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa uznieslo na tomto VZN.

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§1

Pôsobnosť nariadenia

Nariadenie usmerňuje a eviduje chov hospodárskych zvierat a spoločenských zvierat chovaných na území mesta Tisovec a m. č. Rimavská Píla v zmysle zák.č.337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti, vymedzuje povinnosti chovateľov pri chove a držaní zvierat v zmysle zák. č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat, vyhl. MP SR č. 230/1998 Z. z. o chove hospodárskych zvierat a vyhl. MP SR č. 231/1998 Z. z. o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat, ustanovuje a usmerňuje pôsobnosť orgánov mesta na úseku ochrany zdravia ľudí v zmysle §1 zák. č. 272/1994 o ochrane zdravia ľudí a na úseku veterinárnej starostlivosti.

§2

Vymedzenie niektorých pojmov

1. **CHOVATEĽ** je právnická alebo fyzická osoba, ktorá zvierat z akéhokoľvek dôvodu, hoci len prechodne, chová alebo ošetruje.
2. **ZVIERA** je každý živočíšny stavovec okrem človeka
3. **HOSPODÁRSKE ZVIERATÁ** sú hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, hrabavá a vodná (HZ) hydina, jednokopytníky, včely, ryby, zver a mäkkýše z farmových chovov a kožušinové zvieratá chované najmä na účely úžitkovej produkcie.
4. **JATOČNÉ ZVIERATÁ** sú domáce zvieratá, ktorých mäso je vhodné na výživu ľudí, ako hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy...
5. **SPOLOČENSKÉ ZVIERA** je každé zviera chované človekom v jeho domácnosti ako sú (SZ) psy, mačky, vtáky, ryby.
6. **NEBEZPEČNÝ ŽIVOČÍCH** je divé zviera, alebo iný živočíšny bezstavovec, ktorý na svoje fyziologické danosti je schopný ohroziť život alebo zdravie človeka.
7. **DIVÉ ZVIERA** je zviera, ktoré bolo vyňaté zo svojho biotopu alebo sa narodilo v zajatí a je držané v zajatí.
8. **PRÍPUSTNÝ POČET** chovaných a držaných zvierat je také **MNOŽSTVO ZVIERAT**, ktoré je považované z hľadiska možností ochrany ľudského zdravia, prírody a životného prostredia za maximálne možné.

Tento počet je v niektorých prípadoch (psy, mačky vo viacbytových domoch a hospodárske zvieratá) v tomto nariadení presne kvantifikovaný (prípadne i druhovo obmedzený) z dôvodov nemožnosti zabezpečiť vyhovujúce životné prostredie a podmienky chovu podľa §23 odst.2 písm. b) a g) zák. č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a §3 ods. 1 vyhl. MP SR.č.231/1998 Z. z. o chove spoločenských zvierat, § 2 zák. č. 115/1995 o ochrane zvierat.

§3

Povinnosti chovateľov zvierat

Chovateľ je povinný

1. vytvárať a udržiavať vhodné hygienické podmienky v priestoroch, v ktorých sa zvieratá chovajú alebo zdržiavajú,
2. chovať zvieratá spôsobom, v prostredí a podmienkach, ktoré zodpovedajú ich fyziologickým potrebám a úžitkovému typu, poskytnúť mu potrebnú voľnosť pohybu, voľnosť pohybu zvierat a sa nesmie obmedzovať trvalo alebo zbytočne, alebo keď to zvierat u spôsobuje bolesť alebo poranenie,
3. sledovať zdravotný stav zvierat, predchádzať ich ochoreniam, pri ochorení včas poskytnúť prvú pomoc a zabezpečiť potrebnú odbornú veterinárnu pomoc,
4. plniť opatrenia určené orgánmi veterinárnej starostlivosti na zamedzenie šírenia nákaz,
5. poskytovať potrebnú súčinnosť a pomoc pri výkone nariadeného veterinárneho vyšetrenia,
6. zabezpečiť bez meškania veterinárne vyšetrenie zvierat a, ktoré poranilo človeka,
7. dbať, aby chovom zvierat nebolo poškodzované životné prostredie a narušované vzťahy medzi občanmi, v dôsledku neprípustnej miery hluku, pachu a rušenia nočného klľudu,
8. postarať sa o vhodné a bezpečné ukladanie tiel uhynutých, mŕtvonarodených, nedonosených a zmárených zvierat až do ich odvozu alebo neškodného odstránenia,
9. viesť evidenciu zvierat a označovať zvieratá spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, viesť záznamy o druhoch, počtoch a kategóriách chovaných zvierat -počet a druh chovaných zvierat pravidelne ročne aktuálne nahlásiť MsÚ - odd. správne k 1.1. bežného roka (osobne alebo telefonicky, resp. písomne),
10. používať na umelú insemináciu a prirodzenú plemenitbu len zdravé plemenné a chovné zvieratá,
11. vytvárať podmienky na kontrolu zdravia, dedičnosti a hygienu reprodukcie zvierat,
12. používať na liečenie zvierat len registrované alebo schválené lieky predpísané veterinárnym lekárom,
13. požiadať, ak ide o chov koni alebo psov, o vystavenie zdravotného preukazu, ktorý obsahuje potvrdenie o zdravotnom stave, vykonaných očkovaníach, identifikačné údaje chovateľa a zvierat a,
14. zabezpečiť zvierat u výživu, používať na napájanie len zdravotne neškodnú vodu,
15. používať na kŕmenie zvierat len zdravotne nezávadné krmivá, ktoré zodpovedajú fyziologickým potrebám a úžitkovému typu zvierat,
16. dodržiavať schválené technologické a pracovné postupy pri výrobe, spracúvaní, ošetrovaní, skladovaní preprave a používaní krmív,
17. požiadať o vydanie záväzného posudku na chov HZ produkujúcich potraviny na verejnú konzumáciu,
18. zabrániť prístupu hospodárskych zvierat ku škodlivým látkam,
19. nebezpečné živočíchy možno chovať alebo držať len v úradne registrovaných zariadeniach na základe osobitného povolenia
20. nahradiť dokázateľne zistenú škodu, ktorá bola spôsobená chovom, alebo držaním zvierat, najmä psom, ktorý spôsobí zranenie človeku, včetně jeho liečby,
21. pred začiatkom podnikateľskej činnosti ako samostatne hospodáriaci roľník ohlásiť svoje chovateľské zámery vopred mestskému úradu a prekonzultovať platné obmedzenia,
22. vodiť spoločenské zviera (psa a pod.) mimo chovného priestoru a zariadenia na chov môže iba osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii,
23. spoločenské zviera možno vodiť na verejné priestranstvá a na miesta, na ktorých je voľný pohyb spoločenských zvierat zakázaný, len na vŕdzke a s košíkom, ktoré možno uviazať len na obojok alebo prsný postroj,
24. ukončovať chov zvierat humánnym spôsobom. Nikdy nie vypustením v meste prípadne do voľnej prírody Povinnosti uvedené v ods. 9), 11) a 16) sa na chovateľov spoločenských zvierat vzťahujú primerane podľa počtu a druhu chovaných zvierat.

Podrobnosti o držaní, ustajnení, výžive a ošetrovaní hospodárskych zvierat a o usmrcovaní jatočných zvierat upravuje vyhl. MP SR č.230/1995 Z. z.. Podrobnosti o podmienkach chovu spoločenských zvierat, a o odbornej spôsobilosti na ich chov a výcvik na účely obchodovania s nimi, o chove divých zvierat a nebezpečných živočíchov, o ochrane pokusných zvierat upravuje vyhl. MP SR č. 231/1998 Z. z.

§4 Zaobchádzanie so zvieratami

V zmysle § 4 zák.č.115/1995 Z. z. o ochrane zvierat sa zakazuje

- 1) bez vážneho dôvodu zapríčiniť zvierat'u bolesť, poranenie alebo utrpenie, uvádzať ho do stavu úzkosti a strachu,
- 2) nútiť zviera na výkon, ktorý nezodpovedá jeho stavu a biologickým schopnostiam alebo zaobchádzať so zvierat'om tak, aby to viedlo k jeho neúmemému fyzickému vyčerpaniu, okrem schválených pokusných dôvodov,
- 3) obmedzovať výživu zvierat'a z iných ako zo zdravotných alebo schválených pokusných dôvodov,
- 4) štvat' zvieratá proti sebe bez toho, aby to vyžadoval lov alebo poľovnícky výcvik,
- 5) amputovať pazúry, zbaviť mäsožravca zubov, onemiť alebo oslepiť zviera z iných ako zdravotných alebo schválených pokusných dôvodov,
- 6) zasahovať do priebehu pôrodu spôsobom, ktorý zväčšuje bolesť, alebo poškodzuje zdravie zvierat'a,
- 7) vykonávať krvavé zákroky a injekčné aplikácie, ak ich nevykonáva spôsobilá osoba,
- 8) podávať zvierat'u bez súhlasu veterinárneho lekára liečivé alebo podobné prípravky okrem tých, ktoré sú voľné v predaji, ak nejde o schválené pokusy,
- 9) podávať zvierat'u nedovolené povzbudzujúce látky (doping) s cieľom zmeniť jeho výkon a vzhľad,
- 10) používať podnety vyvolávajúce bolesť tak, že môžu spôsobiť klinické poranenie alebo následné zmeny v činnosti nervovej sústavy alebo iných orgánových systémov zvierat'a, ak nejde o schválené pokusy,
- 11) bez primeraného dôvodu usmrtiť zviera,
- 12) chovať zvieratá tak, aby si vzájomne pôsobili utrpenie.

ŠPECIÁLNE USTANOVENIA

§5

Osobitné usmernenia a podmienky pre chov a držanie hospodárskych zvierat

1. Nemožno chovať a držať hospodárske zvieratá na sídliskách: grafická príloha č. 1.

Stred

- ul. Francisciho (č. s. 804, 805, 806, 807, 808, 811, 812, 832, 833, 834)
- ul. Jesenského - (č. s. 854, 855, 856, 879, 880, 881, 912)

Hradová

- ul. Daxnerova (č. s. 732, 776, 777, 778, 779, 957, 958, 748, 1083, 1121, 1122)
- ul. Daxnerova - pri Rimave (č. s. 1082, 1095, 1096, 1109, 1176)
- ul. Štefánikova (č. s. 612, 613, 622, 623, 624, 627, 628, 629, 955, 956)
- ul. L. Štúra (č. s. 598)

Rimava

- ul. Hviezdoslavova (č. s. 962, 1106, 1107)

2. Nemožno chovať a držať hospodárske zvieratá najmä hovädzí dobytok, kone, ošípané, ovce, kozy, jednokopytníky, okrem hrabavej, vodnej hydiny a kožušinových zvierat v súvislej zástavbe rodinných domov, kde nie je možné dodržať

- § umiestnenie vedľajšej stavby v ochrannom pásme 10m od hlavnej stavby (radová zástavba na ul. Muránskej, pri rodinných domoch, ktorých pozemky sú menšie ako 800m², t. j. 400m²),
- § vzdialenosť medzi hospodárskymi objektami, uličnou čiarou a susediacimi obytnými objektami najmenej 10m,

- § vzdialenosť od individuálneho vodného zdroja 15m,
- § vzdialenosť včelstiev je min. 20m od uličnej čiary a 10m od hranice pozemku suseda, počet včelstiev v intravilánoch sa obmedzuje na max.10 rodín,
- § bez súhlasu suseda, ak sa tieto vzdialenosti nedajú dodržať (je potrebný písomný súhlas susedov).

3. Prípustný počet HZ na 1 bytovú jednotku je 3 ks. Tento prípustný počet sa riadi podmienkou úplného splnenia všetkých povinností a podmienok vyplývajúcich z toho nariadenia a iných príslušných predpisov s dôrazom na susedské spolunažívanie, ochranu prostredia a zabezpečenia vyhovujúcich zoohygienických a hygienických požiadaviek zvierat'a. Ak sa počet zvýši nad 3 ks, je podmienený písomným súhlasom suseda alebo dokladom o povolení chovu príslušným úradom.
4. Čistenie objektov a ustajňovacieho priestoru musí byť zabezpečované tak, aby tekuté exkrementy boli odvádzané do vodotesnej žumpy pravidelne vyvážanej a hnoj denne odstraňovaný do vodotesného hnojiska. Hnojisko musí byť dimenzované na množstvo hnoja, ktoré vznikne za 6 mesiacov prevádzkovania chovu, vyvážené, alebo pravidelne prekrývané zeminou. Chovateľ sa musí postarať o využitie skladovaného hnoja. Do ustajňovacieho priestoru musí byť zabezpečený prívod čerstvého vzduchu a osvetlenie, pravidelne vykonávať dezinfekciu.
5. HZ možno usmrtiť len najvhodnejším a najrýchlejším spôsobom po predchádzajúcom zbavení vedomia, bez zbytočnej bolesti a utrpenia.

§6

Osobitné usmernenia , podmienky pre chov a ochrana spoločenských zvierat

- 1) Chov SZ, najmä psov a mačiek v intraviláne mesta Tisovec a na Rim. Píle je prípustný za dodržania nasledovných podmienok:

- § vo viacbytových - obytných domoch a rodinných domoch je prípustný počet SZ 1ks na jednu bytovú jednotku
- § v počte nad 1 ks je chov podmienený písomným súhlasom susedov
- § do tohoto počtu sa nezapočítavajú mláďatá do veku 6 mesiacov

Tento prípustný počet sa riadi podmienkou úplného splnenia všetkých povinností a podmienok vyplývajúcich z toho nariadenia a iných príslušných predpisov s dôrazom na susedské spolunažívanie, ochranu prostredia zabezpečenia vyhovujúcich zoohygienických a hygienických požiadaviek zvierat'a.

V prílohe č.2 sú určené plemená, ktoré sa nesmú chovať vo viacbytových obytných domoch.

- 2) Chovateľ je povinný splniť si pri psoch starších ako 6 mesiacov nahlasovaciu povinnosť na mestský úrad a obdržanou známku označovať psa pri pohybe na verejných priestranstvách. Kontrolu označenia psa vykonáva mestská polícia, ktorá je oprávnená za neoznačenie uložiť chovateľovi psa blokovú pokutu.
- 3) Nemožno chovať psa v spoločných priestoroch obytných budov: na balkónoch, loggiách, povalách, pivniciach, v garážach a pod.
- 4) Usmrtenie SZ môže vykonať len veterinárny lekár okrem naliehavých prípadov na ukončenie utrpenia zvierat'a, ak pomoc veterinárneho lekára nemožno rýchlo zabezpečiť.
- 5) Výkonom asanačnej činnosti - odchytnom zabehnutých, opustených a túlavých zvierat vo verejnom záujme, najmä z dôvodov zabráneniu prenosu nebezpečných nákaz alebo fyzického ohrozenia ľudí a pod. sa zaoberajú odborne spôsobilé osoby, ktoré sa preukážu príslušným dokladom, tento odchyt zabezpečuje mesto na vlastné náklady. Usmerňovanie prípustného počtu a iných obmedzení pri chove a držaní zvierat sa vzťahuje vždy na jeden rodinný dom a vo viacbytových domoch na jednu bytovú jednotku.

§ 7

Všeobecné priestorové a stavebné požiadavky na objekty pre chov HZ a SZ

1. Pri výstavbe, úpravách, rekonštrukciách stavby, ktorá má slúžiť na chov zvierat je potrebné postupovať v zmysle stavebného zákona. Plánovanú realizáciu stavby je stavebník povinný ohlásiť a konzultovať na Mestskom úrade- oddelenie výstavby, ŽP a RM v Tisovci ešte pred vypracovaním projektovej dokumentácie.
2. Mestský úrad posúdi, či je možné plánovaný zámer kvalifikovať ako drobnú stavbu a stačí ju len ohlásiť a realizovať ju len na základe oznámenia, že úrad nemá námietok voči jej prevedeniu v rozsahu uvedenom v tomto ohlásení, resp. či si stavba vyžaduje vypracovanie projektovej dokumentácie a vydanie stavebného povolenia Okresným úradom -odborom ŽP v Rimavskej Sobote.
3. Stavba pre chov HZ z hľadiska hygieny a ochrany životného prostredia sa musí navrhnuť a postaviť tak, aby spĺňala enviromentálnu vhodnosť a bezpečnosť, neohrozovala hygienu a zdravie jej užívateľov a susedov najmä v dôsledku:
  - a) vypúšťania znečisťujúcich látok,
  - b) znečistenia až poškodenia životného prostredia vrátane zamorenia vôd alebo pôdy,
  - c) nedostatočného zneškodňovania odpadových vôd, tuhého a tekutého odpadu,
  - d) výkyvov vlhkosti v stavebných konštrukciách alebo na povrchoch a vo vnútri stavby.
4. Stavby postavené a užívané na chov zvierat do účinnosti tohoto VZN je chovateľ povinný zlegalizovať v súlade s platnými právnymi predpismi do 2 rokov od nadobudnutia právoplatnosti tohoto VZN.

VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§8

- 1) Za porušenie ustanovení tohto VZN bude zodpovedným fyzickým osobám uložená pokuta:
  - a) v rámci blokového konania do 500,–Sk príslušníkmi mestskej polície,
  - b) v rámci správneho konania diferencovane podľa druhu porušenia do 5000,–Sk.
- 2) Primátor mesta môže uložiť právnickým osobám pokutu do 100000,–Sk v zmysle §13a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

§9

Kontrola o držiavania VZN

Kontrolu tohto VZN vykonáva:

- § mestská polícia
- § komisia verejného poriadku pri MZ
- § komisia výstavby, ŽP a RM pri MZ

Orgány veterinárnej starostlivosti pri výkone veterinárnej starostlivosti postupujú v súčinnosti s príslušnými orgánmi na ochranu zdravia ľudí ,ak hrozí poškodenie zdravia ľudí, a spolupracujú s orgánmi životného prostredia.

§10

Výnimky z VZN

Toto VZN sa pri dodržiavam veterinárno-hygienických predpisov nevzťahuje na zvody zvierat (výstavy, trhy, prehliadky, súťaže), chov v policajných a ozbrojených zboroch, chov a držanie slepeckých psov, zvierat s osobitným výcvikom alebo inak chovateľský cenných (záchrannárske psy, zvieratá iného špeciálneho určenia u fyzických osôb).

§11

1. Toto nariadenie schválilo Mestské zastupiteľstvo v Tisovci dňa 30.11.2000.
2. VZN mesta nadobúda účinnosť 15.dňom odo dňa vyvesenia na úradnej tabuli t.j. 15.12.2000.

Ing. Peter M I N Á Č
primátor mesta

P r í l o h a
VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉHO NARIADENIA MESTA TISOVEC
O CHOVE A DRŽANÍ ZVIERAT

Zoznam plemien psov., ktorých chov je zakázaný vo viacbytových domoch:

- Slovenský čuvač
- Nemecký ovčiarsky pes
- Doberman
- Bernardín
- Mastin neapolský
- Bobtail
- Rottweiler
- Nemecká doga
- Pitbull
- Americký stafordšir
- Bradáč veľký
- všetky čistokrvné a krížence nad 15kg hmotnosti

GRAFICKÁ PRÍLOHA č.1
VYMEDZENIE HRANÍC SÍDLISK V MESTE TISOVEC

1 - Stred	3 - Hradová, Daxnerova ul.
2 - Jesenského ul.	4 - Rimava - Hviezdoslavova ul.

